

informatie

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat
Directie Zeeland

Veiligheid voor de Deltakust Zeeverkeerspost Ouddorp

Een vraagbaak en baken voor de scheepvaart

Er liggen heel wat eeuwen tussen de komst van het eerste vuurbaken aan de kust en de van moderne installaties voorziene vuurtorens van nu. Maar nog steeds spreken vuurtorens tot de verbeelding. Voor de scheepvaart zijn ze erg nuttig, deze bakens langs de kust, herkenbaar aan hun eigen lichtkarakter.

Langs de Zeeuwse kust staan vier van die vuurtorens. Gebouwen met soms een rijke historie, in beheer bij Rijkswaterstaat die ze als onbemande lichtbakens gebruikt. Er is één uitzondering: de vuurtoren van Ouddorp, "Westhoofd", een continu bemande zeeverkeerspost, die als vijfde Zeeuwse vuurtoren wordt gezien. Want ook al staat hij in Zuid-Holland, hij speelt wel een belangrijke rol in de bewaking van de Zeeuwse wateren en valt daarom onder beheer van Rijkswaterstaat Zeeland.

De Zeeuwse vuurtorens

"Westhoofd" in Ouddorp is een oorspronkelijk uit 1875 stammende betonnen 52 meter hoge toren, die werd herbouwd nadat de oude uit 1911 in 1945 door de bezetter werd opgeblazen. Ook Haamstede heeft een erg bekende vuurtoren. "West-Schouwen", de onbemande roodwit gestreepte kolos uit 1837, kent iedereen van het f 250,-biljet. Deze toren wordt door Rijkswaterstaat gebruikt om radarbeelden door te geven aan Ouddorp. Westkapelle heeft twee vuurtorens. Een oude kerktoren uit 1470 waarop in 1817 een lamplicht werd geplaatst vormt samen met de vuurtoren "Noorderhoofd", een gietijzeren toren uit 1947, een zogenaamde 'Lichtenlijn'. Dat betekent dat schepen moeten zorgen dat ze het lage licht recht onder het hoge licht houden om de goede route door het Oostgat te kunnen vinden. Deze torens fungeren, evenals de "Nieuwe Sluis" bij Breskens, uitsluitend als lichtbaken.

Marifoonkanaal 74

Op de toren in Ouddorp, gelegen op het westelijkste puntje van Goeree, wordt heel wat meer gedaan. Deze vuurtoren hoort bij de Scheepvaartdienst Westerschelde van Rijkswaterstaat Zeeland. In samenwerking met het Kustwachtcentrum in IJmuiden wordt van daaruit gewerkt aan de bevordering van de veiligheid van de scheepvaart waaronder ook de recreatievaart. Dat gebeurt door visuele en radarwaarneming, door middel van de marifoon, de middengolf en de marifoonpeilontvanger. Verder natuurlijk ook met de telefoon, mobilfoon, de fax en de computer. Daarvoor is de post altijd bezet; de zes zeeverkeersambtenaren werken in wisseldiensten.

Groot werkgebied

Het werkgebied van de Zeeverkeerspost Ouddorp is erg groot: het omvat tot ongeveer vijftien zeemijlen uit de kust het hele gebied tussen

Westkapelle en Hoek van Holland. Maar ook het Grevelingenmeer en de Oosterschelde tot aan de Zeelandbrug vallen voor opsporings- en reddingsdoeleinden mede onder de zorg van de post waarvandaan, wanneer nodig, de reddingsboten gealarmeerd kunnen worden.

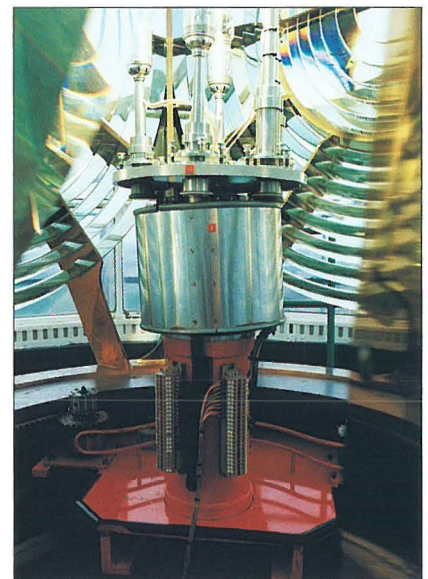
De taken van de zeeverkeerspost

Signaleren

De Zeeverkeerspost Ouddorp heeft een groot aantal taken. Het voorkomen van ongevallen op zee is daarvan één van de belangrijkste. Dat kan door gevaarlijke situaties te signaleren en daarop te reageren. Het is daarom verstandig dat ook recreatieschepen een marifoon aan boord hebben, want via marifoonkanaal 74 kan een schip op tijd voor dreigend gevaar worden gewaarschuwd. In geval van nood kan vervolgens een reddingsactie worden gestart.

Bewaken

Het gebied wordt met radarapparatuur bewaakt, maar ook de visuele waarneming, gewoon met de verrekijker, wordt niet vergeten. Naar de noodkanalen wordt voortdurend geluisterd. Soms ook wordt de zeeverkeerspost door derden op de hoogte gebracht van een noodgeval of een gevaarlijke situatie.

De Zeeverkeerspost Ouddorp werkt samen met andere overheidsdiensten, zoals de politie, de douane en de algemene inspectiedienst voor de visserij (AID), maar ook met de reddingsboten van de KNRM (Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij) en de reddingsbrigades. Deze laatste zijn vooral van belang voor het opsporen en redden van in moeilijkheden geraakte surfers.

Hoe te bereiken?

De Zeeverkeerspost Ouddorp is voor de scheepvaart te bereiken via het marifoonkanaal 74 en kanaal 3 van de 26 MC-band (26.930). Dit laatste is vooral voor de sportvisserij van belang. Op deze kanalen worden nautische- en radarinformatie doorgegeven, de bijzonderheden in het werkgebied en de hydro meteo-informatie.

De radioroepnaam van de post is: Kustwachtpost Ouddorp.

Zeeverkeerspost Ouddorp kan ook worden gebeld.

Telefoon: 0187 681266.

Faxnummer: 0187 683863.

Postbus 56, 3253 ZH Ouddorp

Bovendien heeft men een goed contact met de verkeerscentrales en de bemanning van de sluizen in het werkgebied.

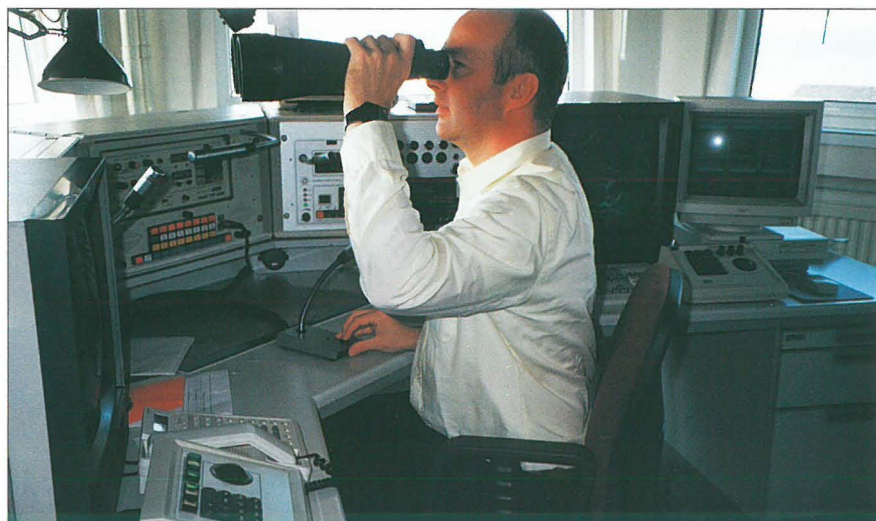
Vanaf de post worden ook de betoning, bebakening en verlichting in het werkgebied gecontroleerd.

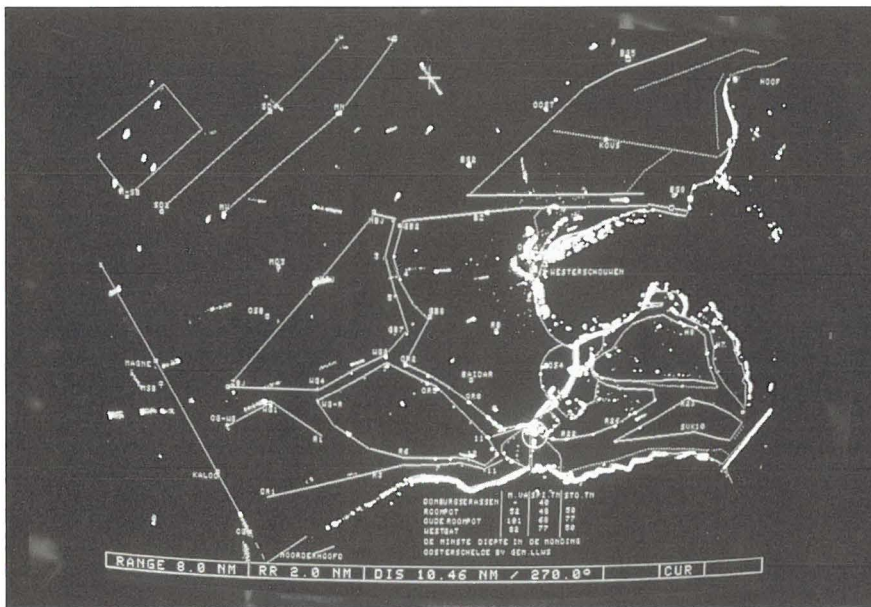
Coördineren

In noodgevallen coördineert de Zeeverkeerspost samen met het Kustwachtcentrum in IJmuiden de plaatselijke opsporings- en reddingsacties.

Informerer

Om veilig te kunnen varen is het nodig dat de schepen op de hoogte zijn van de situatie. Ze kunnen aan de Zeeverkeerspost verkeersbegeleiding vragen. Dat betekent dat zij via het marifoonkanaal 74 voor de navigatie relevante informatie krijgen bijvoorbeeld wanneer een schipper het gebied niet kent of door mist wordt overvallen. De verkeersambtenaar, die zo hoog op de Ouddorpse vuurtoren zit, kan met het blote oog en de apparatuur die hem ter beschikking staat heel wat zien. Wanneer hij dan ook een milieuvontreiniging op zee constateert, geeft hij dat onmid-

dellijk door aan de betreffende instanties. Maar het wordt ook op prijs gesteld wanneer beroeps- en recreatieschippers op hun beurt informatie aan de verkeerspost doorgeven over ondermeer op drift geraakte betonning, milieuverontreinigingen en gevaarlijke situaties. De post neemt dan meteen de nodige maatregelen. En wanneer u bijvoorbeeld van plan bent om een grote kanotocht op zee te maken is het belangrijk dat aan de verkeerspost door te geven. Op vaste tijden, steeds op het half uur, worden op het marifoonkanaal alle nautische bijzonderheden in het werkgebied en de hydro/meteogegevens aan alle luisterende schepen doorgegeven.

Herkenbare lichtsignalen

Iedere vuurtoren is aan zijn lichtsignalen, de zogenaamde karakters, te herkennen.

De vuurtoren in Ouddorp geeft, op 56 meter hoogte boven de zeeoppervlakte, 3 lichtschitteringen in de 15 seconden, de vuurtoren van Haamstede is te herkennen aan 2 + 1 lichtschitteringen per 15 seconden en de Nieuwe Sluis bij Breskens aan één lang licht per 10 seconden.

In Westkapelle kent men het lage licht (Noorderhoofd) aan één schittering per 10 seconden, gecombineerd met één schittering per 3 seconden van het hoge licht (vuurtoren Westkapelle).

Een beetje geschiedenis

Al in de vroege middeleeuwen werd de schepen de weg gewezen door de zogenaamde "vierboeten", open vuren en bakens op de kust. De Brandaris op Terschelling was in 1837 de eerste vuurtoren met een zogenaamde draaiende optiek, maar Goedereede had één van de eerste 'vuurtorens' in Nederland. In 1552 werd de uit 1512 daterende kerktoren gebruikt om een kolenvuur in te stoken als bakens voor de scheepvaart. Pas in het begin van de negentiende eeuw werden de eigenlijke vuurtorens gebouwd vanaf 1818

Westkapelle en 1834 Ouddorp voorzien van olielampen met lenzen. Aan het einde van de negentiende eeuw kwam, naar aanleiding van een aantal scheepsongevallen, de uitkijk: de eerste kustlichtwachter trad officieel in functie. In de dertiger jaren van deze eeuw deden de elektrische lichten hun intrede en in het begin van de tachtiger jaren kreeg de zeeverkeersambtenaar, zoals de vuurtorenwachter tegenwoordig heet, de walradar tot zijn beschikking. De bezuinigingsoperaties van de overheid veroorzaakten in de negentiger jaren een inkrimping van de bemanning van de vuurtorens, zodat in het Zeeuwse gebied alleen nog de vuurtoren van Ouddorp bemand bleef.

Foto: Kustwacht